

LA POSIDÒNIA OCEÀNICA

El nom Posidònia, ve del grec i al·ludeix al déu del mar, Posidó; el cognom, oceanica, també ve del grec i fa referència al déu de l'oceà Okeanós.

Planta herbàcia perenne que viu submergida al mar.

Fa rizomes gruixuts i fibrosos, que formen una xarxa entremaliada gairebé tota enterrada.

Les fibres que envolten la tija són els coneguts galls d'aigua; Quan aquestes fibres formen masses arrodonides s'anomenen pilotes. Creix molt lentament –uns dos centímetres a l'any.

Les fulles, en forma de cinta, poden tenir fins a 1,3 cm d'amplada i 1 m de longitud, i s'agrupen en feixos de quatre -deu fulles.

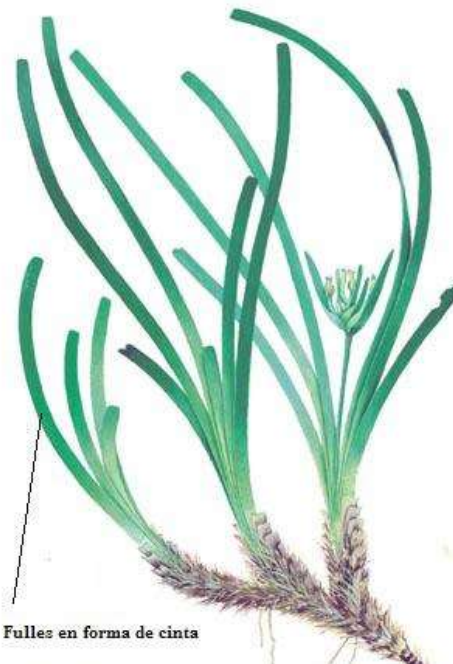
Les flors es troben reunides en espigues i són de color verdós.

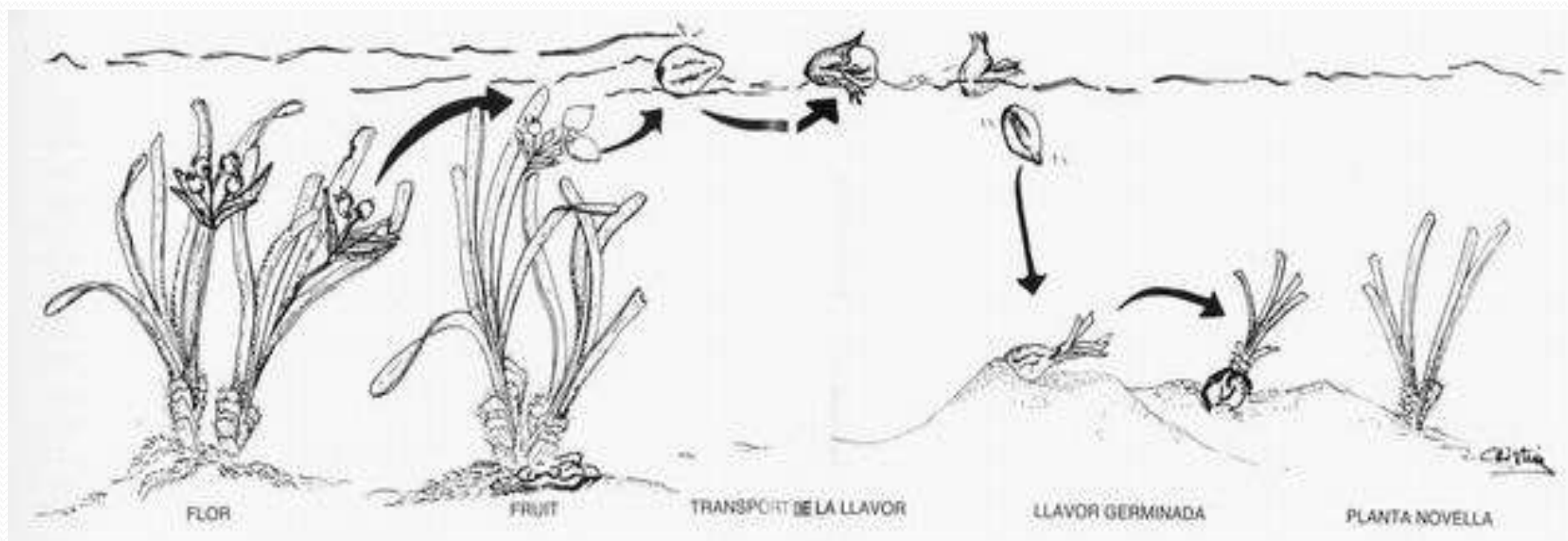
Floreix, generalment, a la tardor. Un any poden produir-se floracions massives i en altres no.

Els fruits es desenvolupen durant l'hivern fins a l'abril, son més o menys carnosos i d'un aspecte i mida d'una oliva.

Fulles en forma de cinta

Hàbitat:

La Posidònia oceànica només es troba a la Mediterrània, al llarg de tota la costa, excepte a les zones dels deltes. Apareix sobre fons arenosos, en llocs amb aigües amb poc moviment, netes i d'elevada transparència, i a profunditats que van des de pràcticament la superfície fins als 40 m.

És una planta superior que en un moment de l'evolució ha tornat al mar on s'ha adaptat, formant extensions anomenades praderies, que també són conegudes com a alguers, herbassars, herbeis, altines o bruts (perquè quan els pescadors recollien les xarxes, sortien brutes de fullaraca) i componen ecosistemes complexos amb una funció vital dintre dels cicles biològics marins i és considerada com una de les principals fonts de vida de la mar.

Estabilitza el sediment i dona refugi i hàbitat a centenars d'organismes (alguns dels quals els trobarem exclusivament a la posidònia). Aquestes praderies tan extenses han perdurat durant mil·lennis. Però a les costes del nord de la Mediterrània fa uns anys que han entrat en forta regressió a causa de:

**La presència de la *Caulerpa taxifolia*, que és una alga de mars càlides.
L'abocament d'aigües residuals no depurades.**

L'extracció d'àrids del fons marí i la regeneració de les platges prop de les praderies.

**La pesca d'arrossegament per damunt de les praderies.
Els ancoratges d'embarcacions esportives.**

Difícilment els pescadors calarien les xarxes productivament sense que la posidònia **proveís de llocs de fresa i de refugi dels alevins** a una gran quantitat de peixos.

A més a més, s'està utilitzant com a matèria primera per a la **fabricació de compost**, ja que es rica en N, P, C, oligoelements i biocompostos, i el seu aprofitament en agricultura com a **fertilitzant verd** pot arribar a ser de gran interès.

La major part dels **usos de la posidònia** s'han perdut, però, n'hi ha que segueixen vigents com aleshores, o s'han adaptat a mètodes més moderns.

Un exemple d'això és la moraga dels pescadors del llevant espanyol que consisteix **a fer foc** amb els rizomes secs recollits a les platges i preparar en aquest foc el seu menjar.

Hi ha una fàbrica que **extreu les sals iodades** per mètodes industrials.

Els traginers **embalaven amb ella el peix fresc**.

Una vegada seques les fulles s'empraven, des de molt antic, com **a jaç per al bestiar en els estables**.

A l'insigne botànic espanyol Andrés Laguna (1570) se li va acudir omplir amb elles un matalàs per al papa Juli III. Des d'aleshores les xinxes van deixar de donar-li mala vida, i **els matalassos plens de posidònia** es van popularitzar per tot Itàlia. Altres usos perduts són: com a **protecció en el transport** de materials delicats com el vidre; com a **substitutiu de la palla en la fabricació de maons**, o com a **aliment dels animals(fulles i fruits)**; les fulles i rizomes s'utilitzaven **per fertilitzar i esponjar les terres**. Els galls d'aigua sovint s'utilitzaven com a material tèxtil.

Utilització terapèutica:

Un dels usos antics més importants fou el medicinal.

Trobem els aperitius i els astringents, segons recull el botànic Quer (segle XVIII), i per alleujar les malalties respiratòries.

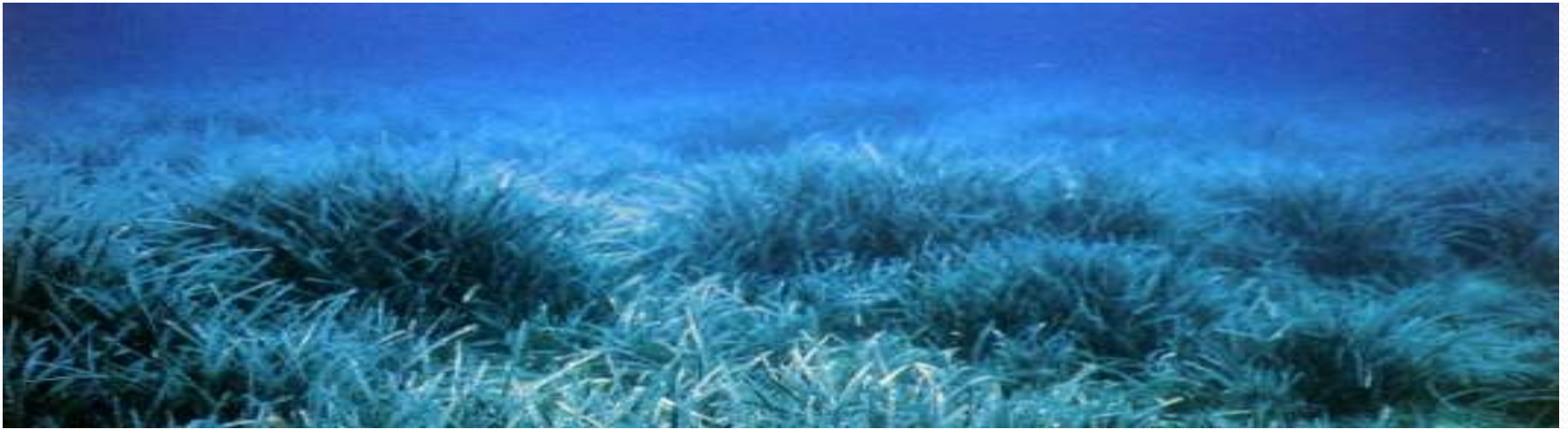
A Egipte es va utilitzar, i encara s'utilitza, per alleugerir les malalties tant de la gargamella com de la pell.

S'utilitzen les fulles verdes, mòltes i barrejades amb alcohol, per donar-se fregues a les cames i alleujar així el dolor provocat per les varius. Hi ha metges que recomanen l'ús d'aquesta planta com a alternativa per combatre l'acne.

Els pescadors d'arrossegament maceren en alcohol les fulles que surten enganxades en xarxes i ormeigs, i obtenen així un líquid que després apliquen a les ferides com a desinfectant

**Raons per a defensar, mantenir i
conservar les praderies de posidònia
oceànica ...**

✓ pot tardar 1 segle en créixer 1 metre !

- ✓ Les Praderies de Posidònia són la **comunitat marina més important** del litoral Mediterrani.
- ✓ **Generen l'arena** de les platges.
- ✓ **Formen esculls naturals** que actuen com autèntiques barreres
- ✓ Les fulles mortes que la mar deposita a les platges, **formen un dic**
- ✓ Com totes les plantes duen a terme el procés de la fotosíntesis, **alliberant oxigen** (1 metre quadrat de fulles pot alliberar fins a 14 litres d'oxígen per dia)
- ✓ Els grans d'arena més gruixats queden entre les fulles i actuen com a **filtre que depura l'aigua**.
- ✓ Serveixen de **suport a altres éssers vius**.
- ✓ **Afavoreixen la nostra economia**
- ✓ Són una planta **molt útil i beneficiosa per a medicaments ...**
- ✓ **Produeixen gran quantitat de matèria orgànica**

FI